

Knjiga je napisana/priredena znalački i na visokoj je akademskoj razini. Izvrsno je popunila prazninu u akademskoj literaturi koja tematizira metafiziku. Kao osobitu vrijednost knjige treba istaknuti prijevode najreprezentativnijih djela prema izvornim tekstovima, što zainteresiranim čitateljima uvelike olakšava posao. Vjerojatno će najbolje poslužiti kao priručnik studentima i profesorima filozofije (objedinjujući na jednom mjestu najznačajnije metafizičke mislioce i tekstove), u čije ime izdavaču i cijelom timu sakupljenom oko ovog projekta uposlenih trudbenika čestitamo i zahvaljujemo, a očekujemo i druge slične uratke.

Tomislav Vidaković

Marijan Steiner, *Govor kršćanskih simbola*, FTI, Zagreb, 2009, 100 str.

Pred nama je knjiga koja objedinjuje članke objavljene u *Glasniku Srca Isusova i Marijina* (jedan od njih — *Neki uskrsni simboli* — u časopisu *Lada*). Kroz petnaest poglavlja teolog i liturgičar Marijan Steiner približuje čitatelju bitne simbole koji se koriste u kršćanstvu. Na svakome razumljiv način približava dubinu kršćanske simbolike u vremenu u kojem ljudi »često ne razumiju poruku i značenje religijskih simbola, iako su u svakodnevici okruženi brojnim znakovima koji upućuju na drugu stvarnost«.

Petnaest poglavlja ove knjige napisana su za sve one koji su zainteresirani za ovu tematiku, a ne samo za vjernike. Autor nas logičnim slijedom poglavlja uvodi u dublje razumijevanje kršćanskih simbola. Metodologija kojom obrađuje pojedini simbol polazi od ukazivanja na značenje simbola u Svetom pismu, a nakon toga pojašnjava njegov smisao u današnjem vremenu i konkretnim prilikama u kojima ga susrećemo.

Na gore navedeni način obrađena su poglavlja naslovljena imenom pojedinog

simbola koji se obrađuje. Tako čitamo o govoru znakova, o riječi i sakramentu, snazi vode, o ulju kao znaku radosti i posvećenja, kruhu i vinu, oltaru i žrtvi, o crkvi — građevini kao mjestu bogoslužnja, bogatoj znakovitosti svijeće, o srcu — središtu čovjekova života, o položaju tijela u molitvi, glazbi kojom slavimo Boga, o hodočašću i hodočasniku, o gori kao susretištu Neba i Zemlje, o nedjelji kao Uskrsu i nekim uskrsnim simbolima.

Kako veli autor ove knjige, »tehnizirani čovjek, koji svoje poruke i upute daje i prima u nekim šiframa, znakovima i simbolima, kao da je otupio za čitanje svetih znakova i simbola. Isto vrijedi i za naše kršćanske simbole: i samim kršćanskim vjernicima oni često ostaju nerazumljivi ili nejasni. Stoga je potrebno uvijek iznova govoriti o toj tematici.« Ovo na najbolji način opravdava izdavanje ove knjige koja će sasvim sigurno pronaći mjesto u našim domovima i koju ćemo rado uzeti u ruke svaki puta kada se zaustavimo i zapitamo što nam govore kršćanski simboli.

Antonio Kolar

Matija Berljak, *Kumovi — Svjedoci*, Glas Koncila, Zagreb, 2010, 109 str.

U niz »Teološke rasprave i komentari« GK je uvrstio djelo *Kumovi — Svjedoci*, pravno-pastoralni priručnik prof. dr. sc. Matije Berljaka, redovitog profesora i pročelnika Katedre kanonskog prava na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Djelo je objavljeno u Zagrebu, u nakladi GK, 2010. g.

Pojam kumstva vezan je uz sakramente krštenja i potvrde, dok je pojam svjedoka vezan kako uz navedene sakramente, tako i uz sakrament ženidbe. Takva je i metodološka struktura ovog djela. Autor ga je podijelio na dva dijela. U prvom je riječ o kumovima i svjedocima na krštenju i potvrdi, a u drugom se dijelu donose kanonsko-pastoralne

odredbe o svjedocima kod slavljenja ženidbe. U 11 dodataka autor je naveo glavne izvore o kumovima i svjedocima: pojedine kanonske odredbe sadržane u Zakoniku kanonskoga prava, iz 1917. i 1983. g. i u Zakoniku kanona Istočnih crkava iz 1990; potom one u Dokumentima Drugoga vatikanskog sabora, u Katekizmu Katoličke crkve, upute sadržane u postkoncilskim rimskim obrednicima Red krštenja te Red pristupa odraslih u kršćanstvo, u rimskom pontifikalu Red potvrde, i konačno, ekumenske smjernice o kumovima i svjedocima sadržane u Ekumenskom direktoriju iz 1967. g. i u Direktoriju za primjenu načela i normi o ekumenizmu iz 1993. g.

Autor u spomenutom djelu tumači opće i partikularne kanonsko-pravne odredbe, kao i odredbe pastoralnog karaktera. Stoga je ovaj priručnik od velike pomoći ne samo onima koji se bave kanonsko-pravnom znanošću i studentima teoloških učilišta nego i pastoralnim djelatnicima, posebno župnicima, kako u pripravi kandidata za krštenje, potvrdu i ženidbu, tako i u pripravi njihovih roditelja, kumova i svjedoka.

Autor se potrudio informirati o povišnom pregledu ustanove kumstva u općoj crkvi. Zatim obrazlaže službu kuma kao pravu crkvenu službu za koju se treba pripremiti. Ona ima svoje zahtjeve, pa je mogu vršiti samo osobe koje ispunjavaju određene kanonsko-pravne i pastoralne uvjete. Naprotiv, treba nastojati suzbijati suvremene tendencije koje sve više stavljaju u drugi plan gore navedene uvjete, a ističu materijalnu stranu kumstva.

Svjedočenje kod sakramenata krštenja i potvrde usredotočeno je prije svega na ekumensko područje u slučaju osoba koje su nekatolici Istočnih crkava ili nekatoličkih crkvenih zajednica.

Naprotiv, za valjano sklapanje ženidbe u kanonskom obliku, uz prisustvovanje kvalificiranog svjedoka koji u ime Crkve traži i prima privolu ženidbenih stranaka, kanonsko pravo propisuje i

nazočnost dvaju običnih svjedoka, tj. očevidaca pravnog čina očitovanja ženidbene privole.

Konačno, autor upozorava da opće zakonodavstvo Crkve ostavlja vrlo mnogo prostora partikularnom zakonodavstvu da donese korisne i potrebne smjernice koje bi odgovorile zahtjevima i potrebama pojedinih krajeva. U tom smislu pojedinim biskupima i Hrvatskoj biskupskoj konferenciji pripada velika odgovornost da, posebno s obzirom na kumstvo, donesu odredbe koje bi preduhitrile zlouporabe na tom području.

Jure Vranjić

Bonita Kovačić, *U sjeni starih maslina. (Evangelje na drugi način)*, Samostan Kraljice Karmela, Brezovica, Zagreb, 82010, 131 str.

Evangelje, Radosna vijest, bilo je stoljećima izvor nadahnuća mnogim piscima za njihova književna ostvarenja. U tom nizu djela literarno-duhovne proze pojavljuje se i 8. izdanje knjige *U sjeni starih maslina* sestre karmelićanke Bonite Kovačić, koja nam predstavlja »Evangelje na drugi način«, kako je istaknuto u podnaslovu njezina djela, za koje je predgovor napisao otac karmelićanin Zdenko Križić, a uvodnu riječ profesoricu Jadranka Jelinić.

Ova zbirka meditativnih tekstova utemeljenih na Evangelju želi nam osvijestiti jednu bitnu istinu za naš život: susret s Gospodinom Isusom uvijek je, u svakom vremenskom razdoblju, životvorni i dinamični susret s Njegovom osobom i ljubavlju. Knjiga *U sjeni starih maslina* opisuje 14 Isusovih susreta s različitim osobama iz Novozavjetnih evangelja, kao što su stariji sin, žena Samarijanka, rimski časnik, Nikodem, Zakej, Juda i drugi, a sestra Bonita opisala ih je na način kako ih je doživjela u svojim razmišljanjima. Ti susreti nisu samo događaji iz prošlosti iz kojih se može tek izvući neka pouka ili poruka, nego su to